

Prijedlog tema za stručno usavršavanje članova HKIŠDT u 2025. godini.

Područje/ciljna skupina: ovlaštene inženjeri šumarstva – svi stručni smjerovi

NAZIV TEME PREDAVANJA/SEMINARA	Trajanje, sati	Kvartal u 2025.
Osutost krošanja kao kriterij sanitarne doznake stabala	1 (R)	II, III, IV

R – regionalno održavanje

Sažetak predavanja

Osutost krošanja stabala je jedan od pokazatelja vitalnosti šumskog drveća. Ona je i jedan od glavnih kriterija pri odabiru stabala za sanitarnu sječu. Osutost krošanja je rezultat sinergističkog djelovanja nepovoljnih čimbenika na stablo. Poznato je da se vitalnost stabala može popraviti, a osutost krošanja smanjiti ukoliko se smanji intenzitet djelovanja nepovoljnog ekološkog čimbenika odnosno stresa. U Hrvatskoj doznaka stabala za sanitarnu sječu obuhvaća sva odumrla stabla i stabla sa osutosti krošnje iznad 60 %. Prikazat će se rezultati analize osutosti krošanja stabala hrasta lužnjaka, obične jele i obične bukve sa bioindikacijskih ploha na području Republike Hrvatske, mortalitet stabala te regeneracije krošanja odnosno smanjenje osutosti krošanja s obzirom na nekadašnje (80 % osutosti) i sadašnje kriterije doznake oštećenih stabala (60 %). Analizom je obuhvaćeno ukupno 7975 stabala, od toga 1182 stabala obične jele, 4221 stabala obične bukve i 2572 stabala hrasta lužnjaka, od 1998 do 2023 godine. Mortalitet stabala obične jele je bio 7,2 %, obične bukve 2,16 %, a hrasta lužnjaka 9,6 %. Potvrđeno je da stabla regeneriraju svoju krošnju, odnosno imaju sposobnost smanjiti osutost krošanja. Postotak stabala koji je regenerirao svoju krošnju ili smanjio osutost < 60 % je kod obične jele iznosio 17,01 %, kod bukve 4,33 %, a kod hrasta 12,51 %. Obična jela je imala veći postotak stabala koji je regenerirao svoju krošnju u odnosu na bukvu i hrast. Najmanji postotak regeneracije krošnje < 60 % je bio kod bukve, a u stupnju < 80 % je bio kod hrasta lužnjaka. Kritički će se raspraviti opravdanost sadašnjeg i nekadašnjeg kriterija osutosti krošanja za sanitarnu doznaku stabala s obzirom na ekološku valenciju vrsta te njihove prednosti i nedostatci.

Ishodi učenja za sudionike stručnog usavršavanja

Sudionici stručnog usavršavanja će moći:

- Objasniti pojam osutosti krošanja i identificirati uzroke koji dovode do smanjenja vitalnosti stabala.
- Prepoznati znakove fiziološke i mehaničke osutosti krošanja
- Objasniti značaj praćenja osutosti krošanja u kontekstu procjene vitalnosti šuma i donošenja odluka u šumsko-uzgojnim radovima.
- Procijeniti utjecaj uklanjanja oštećenih stabala na stabilnost i zdravstveno stanje šumskog ekosustava